

Historia 1 M

1. Rozbicie dzielnicowe.

Zasada senioratu wprowadzona testamentem Bolesława Krzywoustego przestała obowiązywać po 1177 r., kiedy możni krakowscy usunęli Mieszka III. Władzę przejął Kazimierz Sprawiedliwy, który zabezpieczył tron sobie i swoim spadkobiercom. Jego syn, Leszek Biały miał władzę pozorną jako princeps – księżę zwierzchni. Małopolska z dzielnicy senioralnej stało się dziedziczną, tak jak pozostałe. Po zabójstwie Leszka Białego trwałe wieloletnie walki o tron krakowski. Przejściowo przewagę uzyskali książęta śląscy: Henryk Brodaty i jego syn Henryk Pobożny. Walki między Piastami osłabiały nasz kraj. Rosło zagrożenie na zachodzie, ze strony Marchii Brandenburskiej, która po zakupie ziemi lubuskiej oponowała pogranicze Wielkopolski i Pomorza Zachodniego. Na północnym wschodzie Polskę najeżdżali Prusowie i Litwini. Dla obrony północnych granic księżę Konrad Mazowiecki sprowadził na ziemię chełmińską rycerzy zakonu krzyżackiego. Pierwsi przybyli w 1228 r. i do 1283 r. podbili ziemie pogańskich Prusów, tworząc państwo nad Bałtykiem. Mieszkańcy południowej Polski obawiali się najazdów Mongołów czyli Tatarów. Wrogowie pokonali Henryka Pobożnego pod Legnicą w 1241 r. Najeźdźcy grabili i brali ludzi w jasyr czyli do niewoli. W okresie rozbicia dzielnicowego nastąpił rozwój gospodarczy. W XIII wieku trwała ożywiona kolonizacja ziem polskich. Możni świecy i duchowni posiadający liczne włości zakładali miasta i wsie. Tworzyli je na prawie niemieckim (lokacja) i zasiedlali przybyszami z Zachodu. W Polsce zaczęło się wykształcać się społeczeństwo stanowe (stan – grupa społeczna o określonej pozycji).

Zadanie

Przedstaw proces lokacji miast i wsi na prawie niemieckim w Polsce w XIII wieku.